

Recension: Evolutionsbok som bjuder in till fördjupade studier

Christoffer Skogholt har läst “Fyra kristna diskuterar skapelse och evolution”

Förstora

(Eugene Zhvchik)

Av Christoffer Skogholt 18 april 2021 09:30

Frågan om förhållandet mellan skapelsetro och evolutionsteori är ett ständigt pågående samtal. Christoffer Skogholt skriver sin doktorsavhandling om teologisk antropologi i relation till evolutionsteoretiska perspektiv. För Dagen har han läst boken “Fyra kristna diskuterar skapelse och evolution”.

Titel: Fyra kristna diskuterar skapelse och evolution

Författare: Mats Selander (red.)

Förlag: Apologia förlag (240 sidor)

Genre: Teologi

Den verkligt intressanta diskussionen om evolutionsteori och kristen tro börjar, menar jag, *efter* att man gjort följande klargöranden: Bibeln är inte en naturvetenskaplig auktoritet och Gud kan skapa genom naturliga processer.

I boken "Fyra kristna diskuterar skapelse" och evolution råder tyvärr inte konsensus om dessa två frågor - författarna hade kunnat gå mer på djupet om de stått närmare varandra. Men boken är på det stora hela ett välkommet bidrag; förhoppningsvis kan den stimulera en diskussion som behöver föras i svensk kristenhet.

Det kan noteras att av de fyra författarna – Göran Schmidt, som representerar ungjordskreationism, Krister Renard, som representerar gammaljordskreationism, Sebastian Ibstedt, som representerar "ID-vänlig teistisk evolution" och Lars Gunther som representerar teistisk evolution – har alla utom Renard en bakgrund inom den ungjordskreationistiska rörelsen.

Denna position har, som Ibstedt konstaterar i sin kritik av Schmidt, "stora delar av etablerad biologi, geologi och kosmologi" emot sig och befinner sig i en "rejäl vetenskaplig uppförsbacke". Schmidt menar att detta beror på att den etablerade vetenskapen inte använder Gud som en orsaksfaktor i sina förklaringar samt utgår från en tanke om att naturens nuvarande processer går att extrapolera bakåt. Om man skulle frångå dessa principer skulle evidensen istället stödja tanken att världen är ungefär 6 000 år gammal och att alla huvudgrupper av djur är skapade för sig, menar Schmidt.

Göran Schmidt: Har inga problem med att jorden är 6000 år gammal

Krister Renard, fysiker som undervisar på KTH, accepterar de gängse vetenskapliga dateringsmetoderna och bejaktar både en gammal jord och universum. Renard är också öppen för någon typ av evolution även om han menar att denna i så fall inte kan vara såsom darwinismen beskriver den. Renard tvivlar både på darwinismens förklaringskraft och på dess kompatibilitet med en god Gud.

Dessa två invändningar bör hållas isär: om man tvivlar på teorins förklaringskraft men ser den som teologiskt möjlig kan man överlåta åt vetenskapssamfundet att brottas med och utveckla teorin. När det gäller evolutionsteorins kompatibilitet med kristen tro skulle jag säga att Renards invändningar inte går ihop med hans egna antaganden. De vetenskapliga dateringsmetoderna som Renard accepterar visar nämligen att både sjukdomar (som cancer) och rovdjur föregår människans uppkomst med miljontals år. Det vill säga: Renard måste acceptera att de fenomen som bidrar till det naturliga urvalet ingår i skapelsen och inte är ett resultat av människans synd.

Men det "naturliga onda" som evolutionsteorin accentuerar är en utmaning för kristen teologi. Sebastian Ibstedt gör i sitt svar till Renard ett bra jobb i att utlägga några av de teologiska och filosofiska perspektiv som kan bidra till att bearbeta problemet. Renard svarar att han inte är övertygad "men kan ha fel".

Även om jag står närmare Gunthers än Ibstedts perspektiv så vill jag ge Ibstedt en särskild eloge. Hans kapitel är välstrukturerat, välargumenterat och täcker de flesta centrala aspekter i debatten. Ibstedt ger också riktigt bra svar till de andra författarna och håller rakt igenom en god ton.

Ibstedt inleder med en god översikt av vad den exegetiska forskningen har att säga om Genesis 1-3. För egen del har exegetiken varit viktig i bearbetningen av dessa frågor. När man inser att textens ärende är att ge en djup teologisk reflektion över skapelsen, Gud och människan och inte att upplysa oss om empiriska frågor som när i skapelseprocessen solen respektive växterna blev till löses många problem av bara farten.

Ibstedt: Evolutionen och Gud är inte konkurrenter

Lars Gunther gör i sitt kapitel flera hjälpsamma meta-teologiska reflektioner: Tanken att Gud kan skapa genom naturliga processer är en traditionell kristen uppfattning som återfinns både i Bibeln och hos teologer i historien. Gunther visar också att tendensen att läsa Bibeln främst i jakt på empiriska utsagor kan förstås som ett uttryck för en "positivistisk" kultur där verkligheten reduceras till olika empiriska sakförhållanden och utsagor om dessa sakförhållanden. Vidare identifierar

Gunther ett problematiskt drag hos många kreationister: Man gör teologin till ett slutet system och om någon del faller – exempelvis de bibliska författarnas syn på människosläktets ålder – så faller hela den kristna tron.

En smörgåsbordsbok av detta slag bör förstås som en inbjudan till vidare läsning. Genom att använda texterna som ingångar till fördjupade studier kan man ta fasta på fördelarna i formatet. Det är välkommet att denna fråga lyfts upp och förhoppningsvis kan boken stimulera vidare till samtal och reflektion.

.....